

SINTEZA

obiecțiilor, propunerilor, recomandărilor

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Atlasului Național al Republicii Moldova

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
AVIZARE		
Ministerul finanțelor nr. 07/5-03/37/95 din 24.01.2025	Obiecțiile Lipsa propunerilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) La subpct. 4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, Fișa financiară urmează a fi actualizată cu informația privind resursele prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2025, nr.310/2025 și Cadrul Bugetar pe Termen Mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024. Totodată, textul „Pentru anii 2025-2027 costurile de creare a Atlasului vor fi acoperite din contul bugetului de stat, în limitele alocațiilor aprobate și propunerilor de politici aprobate în cadrul bugetar pe termen mediu, precum și din alte surse neinterzise de legislație.” urmează a fi substituit cu textul „Pentru anii 2025-2027 costurile de creare a Atlasului vor fi acoperite din contul și în limita alocațiilor prevăzute Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, precum și din alte surse neinterzise de legislație.”	Se acceptă Modificările au fost introduse (punctul 4.2. din Nota de fundamentare)
Congresul Autorităților Locale din Moldova nr. 33 din 27.01.2025	Obiecțiile Lipsa obiecțiilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) Considerăm justificată și recomandăm realizarea nu doar a versiunii tipărite a Atlasului Național al Republicii Moldova, ci și a versiunii digitale, eventual (după posibilitate), cu referințiere geospațială, care corespunde dezideratelor Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 650/2023, care inter alia	Se acceptă Modificările au fost introduse

	stabilește că: „Nu vor exista „originale” pe suport hârtie și nici necesitatea duplicatelor informațiilor deținute online, deoarece datele și înregistrările electronice sunt „originale”.	
Academia de Științe a Moldovei nr. 33-14/7 din 28.01.2025	Obiecțiile Lipsa obiecțiilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) 1. Stabilirea formatului atlasului, în vederea determinării scării adecvate pentru hărțile tematice; 2. Stabilirea în câte limbi de circulație va fi realizat atlasul și volumul textului descriptiv; 3. Asigurarea păstrării dreptului de autor pentru hărțile tematice incluse; 4. Determinarea formatului adecvat pentru materialele ilustrative (fotografii, grafice și diagrame).	Se acceptă 1. Formatul este descris în punctul 14 din proiect. 2. Limbile de circulație sunt stabilite la punctul 2. 3. Păstrarea dreptului de autor a hărților tematice sunt prevăzute în punctul 56. 4. Determinarea formatului adecvat pentru materialele ilustrative rămâne în sarcina Colegiului editorial.
Ministerul Apărării nr. 11/113 din 29.01.2025	Obiecțiile Lipsa obiecțiilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) La pct. 8, 18, 21, 22 și titlul Capitolului V, forma ”Republicii Moldovei” nu este corectă, deoarece ”Moldova” nu se declină. Denumirea oficială a statului este ”Republica Moldova”, în cazul unui complement de posesie (genitiv), numele rămâne nemodificat.	Se acceptă Modificările au fost introduse
	Utilizarea termenului ”Moldova”, la pct. 23, 26 ar putea crea confuzii cu regiunea istorică Moldova, care nu este același lucru cu statul suveran ”Republica Moldova”.	Se acceptă Modificările au fost introduse
	Termenul ”informația verbală” utilizat la pct. 27, propoziția a 2-a, nu este corect, deoarece reprezintă transmiterea informației oral sau prin vorbire. Corect ar fi ”informația în format text” sau ”informație în formă scrisă”.	Se acceptă Modificările au fost introduse
	Expresia din interiorul parantezelor, la pct. 53, necesită a fi corectată din ”în colegiul – Colegiu” în ”în continuare – Colegiu”, precum și utilizarea acestui termen în întregul text.	Se acceptă Modificările au fost introduse (punctul 51. din proiect)

	<p>Crearea unui colegiu editorial este menționată, însă nu există o structură clară a coordonării între instituțiile participante. Exemplu: pct. 64, nu este clar în responsabilitatea cui este dezvoltarea "Proiectului Atlasului", care include "Programul general" și "Proiectul tehnico-științific".</p>	<p>Se acceptă Membrii colegiului editorial vor defini clar domeniile specifice de activitate și vor atribui responsabilitățile fiecărui membru în funcție de atribuțiile acestora.</p>
	<p>Nu este clar cine va stabili formatul unic al standardelor și care va fi acesta, astfel ca să asigure calitatea și interoperabilitatea datelor incluse în Atlas, atât pentru varianta tipărită cât și pentru cea electronică.</p>	<p>Se acceptă Formatului este descris în punctul 14 din proiect.</p>
	<p>La pct.14 - nu este cazul de menționat numărul exact de pagini, în varianta finală numărul acestora poate fi altul. Totodată, indicarea dimensiunilor Atlasului până la tăiere este irelevantă.</p>	<p>Se acceptă Modificările au fost introduse</p>
	<p>Eliminarea detaliilor redundante despre metodele de realizare tehnică, care pot fi incluse într-un document tehnic separat (Capitolul V).</p>	<p>Se acceptă Modificările au fost introduse</p>
<p>Ministerul Energiei nr. 04-252 din 29.01.2025</p>	<p>Obiecțiile Lipsa obiecțiilor</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Propunerile (recomandările) Proiectul Conceptului Atlasului Național al Republicii Moldova promite, inclusiv, a fi o sursă informațională valoroasă pentru o gamă largă de beneficiari în procesul decizional și la partea de planificare. Totodată, într-o măsură mai puțin este reflectat aspectul actualității datelor, în special, cu privire la modalitatea și periodicitatea de actualizare. Dacă, în cazul schimbării epocilor, pentru așa domenii, ca geofizica sau schimbările climatice, procesele decurg destul de lent, apoi în ramurile: infrastructură, industrie, energie, construcții, procese demografice, distribuție și structură populației, migrație, piața muncii etc., imaginea de cartografiere evoluează mult mai rapid. Astfel, ar apărea riscul de a folosi date moral învechite, ținând cont de faptul, că între edițiile Atlasului se menționează perioadă de peste 30 de ani, ce mai recentă publicare fiind în 1990. Așadar, în</p>	<p>Se acceptă Informațiile conținute în Atlas vor reflecta situația actuală a datelor din domeniile vizate, în funcție de accesibilitatea acestora.</p>

	<p>context există multe prevederi, pentru care elementul de actualitate a datelor este important, dar rămâne specificată insuficient sau deloc, exemple cum ar fi, la: (i) pag.2 „bază de date pentru dezvoltarea regiunilor: Atlasul reprezintă o sursă informativă crucială în sprijinul dezvoltării regionale, furnizând informații precise, actualizate și relevante pentru planificarea și realizarea proiectelor de dezvoltare”; (ii) pct.,,28.Informațiile grafice: - grafice, diagrame, tabele - completează semnificativ hărțile și oferă mai multe detalii, evidențiind dinamica fenomenelor...”; (iii) pct.,,30.Utilitatea practică și valoarea științifică a Atlasului este determinată nu numai de bogăția tematicii, ci și de gradul de detaliere și completitudinea conținutului hărților de bază...”; (iv) pag.13 „Fenomenele socio-economice sunt caracterizate printr-un grad deosebit de ridicat de schimbare, prin urmare, hărțile dinamicii elementelor distincte au o importanță majoră”; (v) pct.,,46.Pentru elaborarea hărților sintetice, inclusiv celor de zonare, se utilizează metode matematice și statistice. Se efectuează prelucrarea datelor de eșantionare, ceea ce oferă o reprezentare a distribuției fenomenului...”, dar și în Nota de fundamentare, la pag.19, „Noua lucrare cartografică complexă este orientată spre optimizarea utilizării resurselor naturale de care dispune țara, planificarea și dezvoltarea forțelor de producție,..” și pct. „✓Oferirea unui instrument complet și actualizat pentru planificarea și dezvoltarea durabilă a teritoriului național”.</p>	
	<p>La pct. 3 din proiect, propunem substituirea cuvintelor „se ține” cu cuvintele „se păstrează”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Modificările au fost introduse</p>
	<p>La pct. „13.3.3.8. Resurse de energie solară și eoliană” se propune completarea, după cum urmează „13.3.3.8. Resurse de energie solară, eoliană și alte tipuri de energie din surse regenerabile”, deoarece în documentele de politici ale ramurii este promovată dezvoltarea și a altor</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă Modificările au fost introduse (punctul 13.3.3.7. din proiect)</p>

	tipuri de energie, precum biomasa, biogazul și în perspectivă – hidrogenul.	
	La pct. 39 cu privire la „În secțiunea referitoare la economie, acestea includ hărți privind schimbările în distribuția și specializarea anumitor ramuri economice.”, ca suport pentru efectuarea unor studii privind cartografierea specializării ramurilor economiei la nivel de țară și pentru excluderea dublării lucrărilor în acest sens, propunem consultarea documentului Programul național de specializare inteligentă al Republicii Moldova pentru anii 2024-2027 „SMART MOLDOVA”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 588/2024, pentru elaborarea căruia a fost realizat procesul de analiză a dezvoltării antreprenoriale (EDP, Entrepreneurship Development Program), în cadrul căruia au fost livrate date de acest caracter. Totodată, Agențiile de Dezvoltare Regională, în special, ADR Nord și ADR Centru, au efectuat unele studii de identificare a specializării inteligente pentru regiuni, formulând concluzii utile.	Se ia act
	Dacă activitățile prevăzute în punctele „65.2.1.studiul de fezabilitate al proiectului”, „65.2.4.calculul costurilor de muncă și a materialelor” și „65.2.5.calculul costului planificat al lucrărilor”, vor fi desfășurate în succesiunea după cum sunt prezentate în proiect, propunem reamplasarea, astfel încât calculul costurilor să fie înainte, pentru a fi utilizat ulterior la studiul de fezabilitate.	Se acceptă Modificările au fost introduse (punctul 63.2.1., 63.2.2. și 63.2.5. din proiect)
	La pag.19 nu este clar sensul frazei „Noua lucrare cartografică complexă este orientată spre optimizarea utilizării resurselor naturale...”, la verbul, „a fi orientată”. Se propune substituirea prin variantele: „contribuie la...” sau „oferă sprijin pentru...”.	Nu se acceptă Modificările au fost introduse (punctul 2.2. din Nota de fundamentare)
	La Nota de fundamentare subpct. 3.1 propunem substituirea textului „Adoptarea unor standarde naționale și internaționale pentru asigurarea calității și interoperabilității datelor incluse în Atlas”, cu textul	Se acceptă Modificările au fost introduse

	„Aplicabilitatea procedurilor standardizării pentru asigurarea calității și interoperabilității datelor incluse în Atlas”, având în vedere că, potrivit Legii nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională și a altor acte normative din domeniu, activitățile de standardizare includ: armonizarea, aplicarea, elaborarea, aprobarea, adoptarea, revizuirea, modificarea și anularea standardelor și a altor documente de standardizare, iar la moment, nu este clar care din acestea vor fi aplicabile pe parcurs pentru Atlas, cu atât mai mult, că se menționează ambele cazuri de standardizare, națională și internațională.	
Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 166 din 03.02.2025	Obiecțiile Lipsa obiecțiilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) În vederea evitării interpretării eronate a prevederilor pct. 56 din proiectul Conceptului Atlasului Național al Republicii Moldova, propunem următoarea redacție: “56. Protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe va fi asigurată în conformitate cu Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.”	Se acceptă Modificările au fost introduse

	<p>În scopul utilizării terminologiei corecte din domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe stabilite prin Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (în continuare – Legea nr. 230/2022), este oportun de a revedea conceptualizarea utilizării cuvintelor ”originalul de autor” pe tot parcursul textului proiectului, la orice formă gramaticală, în special în pct. 58, pct. 59, pct. 62, pct. 65.</p> <p>Ținem să menționăm că, în legislația din domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe se utilizează termenii ”originalitate” și ”operă originală”.</p> <p>Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 230/2022, constituie obiect al protecției dreptului de autor operele originale din domeniul literar, artistic și științific, oricare ar fi modul sau forma de exprimare, indiferent de faptul dacă acestea au fost sau nu aduse la cunoștința publicului. Totodată, precizăm că originalitatea reprezintă un criteriu necesar pentru stabilirea caracterului de operă protejabilă prin drept de autor.</p> <p>Suplimentar, la definitivarea proiectului se va ține cont de prevederile Legii nr. 230/2022, inclusiv privind opera comună (art. 16) și opera colectivă (art. 17), în vederea evitării oricăror interpretări eronate.</p>	<p>Se acceptă Modificările au fost introduse (punctele 56, 57, 60, 63)</p>
<p>Ministerul Culturii nr. 05/1-09/341 din 03.02.2025</p>	<p>Obiectiile Lipsa obiectiilor</p>	Se acceptă
	<p>Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor</p>	Se acceptă
<p>Ministerul Afacerilor Interne nr. 38/321 din 03.02.2025</p>	<p>Obiectiile Lipsa obiectiilor</p>	Se acceptă
	<p>Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor</p>	Se acceptă
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 21-528 din 03.02.2025</p>	<p>Obiectiile Lipsa obiectiilor</p>	Se acceptă
	<p>Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor</p>	Se acceptă
<p>Ministerul Mediului</p>	<p>Obiectiile</p>	Se acceptă

nr. 02-07/261 din 31.01.2025	Lipsa obiecțiilor	
	Propunerile (recomandările) La secțiunea de hărți de la pag. 6, pct. 13.3.3.2 „Cicloni. Anticicloni”, propunem excluderea hărților cu cicloni și anticicloni, deoarece Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) nu deține date statistice pentru crearea acestor hărți. Totodată, menționăm că ciclonii și anticiclonii, precum și analiza traiectoriei acestora, sunt studiate de organizații mari, precum Centrul European de Prognoză Meteo pe Termen Mediu (ECMWF), Administrația Națională Oceanică și Atmosferică (NOAA) și programul Copernicus EU, care utilizează modele atmosferice performante și analize climatice avansate la care SHS nu are acces.	Se acceptă Modificările au fost introduse
	La pct. 31 cuvintele „complexelor industriale” se repetă, astfel, propunem redactarea textului. Totodată, se vor exclude erorile ortografice și de punctuație.	Se acceptă Modificările au fost introduse
Ministerul Educației și Cercetării nr. 07-09/733 din 05.02.2025	Obiecțiile Lipsa obiecțiilor	Se acceptă
	Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor	Se acceptă

Director general

Ion DANII

Ex. Octavian Potînga,

Tel. 022-881-274

E-mail. octavian.potinga@agcc.gov.md